

III.

EN EGENHÆNDIG DEDIKATION FRA NIELS HEMMINGSEN

Ved **Bjørn Kornerup.**

Til det Kildestof, for hvis Betydning man først i nyeste Tid har vundet fuld Forstaaelse, hører de Dedikationer og Ejerpaaskrifter, hvormed mange ældre Bøger er forsynede. Som den svenske Biblioteksmand, Dr. O. Waldes møjsommelige Efterforskninger har vist, lader der sig ved en systematisk Undersøgelse af Bogbestanden i større Biblioteker sammenstille en Mængde Oplysninger ikke blot af personalhistorisk Værdi, men ogsaa af Betydning for Lærdomshistorien i Almindelighed. Som et Eksempel af denne Art skal her omtales en egenhændig Dedikation fra *Niels Hemmingsen* i det ene af Det kgl. Biblioteks Eksemplarer af dennes Hovedværk fra hans Alderdom »*Commentarii in Domini nostri Jesu Christi evangelium secundum Johannem*«, der kom i to Foliobind i Basel 1590—1. Skriftet selv er tilegnet (ved en trykt Dedikation) »sancta et catholica ecclesia dei, quæ est in Dania« med speciel Omtale af de fire Regeringsraader, men Forsatsbladet i det nævnte Eksempel bærer følgende egenhændige Tilskrift:

»Illustrissimo ac potentissimo principj Domino Christiano 4 Electo Regj regnorum Daniæ et Noruegiæ. primario in iisdem regnis ecclesiæ Christi tutorj atque nutritio Domino suo clementissimo, hos commentarios quam humillime autor ipse offert. Rogam deum vt ipsius Maiestatem quam diutissime incolumen in vera pietate conseruet ac tueatur.«

Dedikationen er for saa vidt et ejendommeligt Vidnesbyrd om personlig Forbindelse mellem den gamle berømte Teolog og den unge Konge, hvis Regeringstid ogsaa paa teologisk Omraade skulde sætte andre Idealer i Højsædet end dem, Hemmingsen og hans Fæller havde kæmpet for. Stemplet »F. 3« paa Bogens Ryg viser, at den er blevet indbundet (ombundet?) under Frederik III, der aabenbart har faaet den fra sin Faders Bogsamling. Den hører saaledes som overtaget fra det gamle kongelige Haandbibliotek til den ældste Stamme af Bøger i Det kgl. Bibliotek¹.

¹) Jvfr. E. C. Werlauff, Historiske Efterretninger om det store kongelige Bibliothek i Kiøbenhavn, 1844, S. 13—14.